ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย
Accessibility Promotion Strategy to rights of LGBTQ People in Thailand

สมถวิล เอี่ยมโก๋* เลหล้า ตรีเอกานุกูล วิกรม บุญนุ่น และโกมินทร์ วังอ่อน
somthawin Iamko* lelar Treeaekanukul Vikrom boonnun and Gomin Wang-on

Received: 7 September 2022, Revised: 26 December 2022, Accepted: 28 December 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอสถานการณ์ปัญหาความต้องการและแนวทางในการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนสร้างและนำเสนอยุทธศาสตร์ในการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยโดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีความหลากหลายทางเพศใน ภาคกลาง เหนือ ใต้และอีสานของไทย จำนวนทั้งสิ้น 437 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม จากตัวแทนหน่วยงานที่ทำงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชนจำนวน 10 คน

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและความต้องการในการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในด้าน 1. การไม่รู้เรื่องสิทธิมนุษยชนของตนเองและผู้อื่น 2.การไม่ได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเท่าเทียมจากการเปลี่ยนแปลงเพศสภาพของตนเอง 3. การสมรสและการก่อร่างสร้างครอบครัว 4. ปัญหาในการถือครองทรัพย์สินของตนเองและคู่ชีวิต 5. การถูกเลือกปฏิบัติอันเนื่องจากอัตลักษณ์ทางเพศ แนวทางในการเข้าถึงสิทธิโดยการใช้สื่อ การสร้างความเท่าเทียม การไม่เลือกปฏิบัติ และการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ ทางกฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยให้ LGBTQ เข้าถึงสิทธิของตนเอง

ด้านยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย มีข้อเสนอ ดังนี้ 1. พัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมองค์ความรู้และแนวทางการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยขยายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ 2. ป้องกันและเฝ้าระวังประเด็นสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ 3.คุ้มครองช่วยเหลือผู้มีความหลากหลายทางเพศผู้เสียหายจากการเข้าไม่ถึงสิทธิของตนเอง 4. การใช้กลไกทางกฎหมายที่ครอบคลุมบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

โดยไม่มองเพียงเพศสภาพดั้งเดิม และ 5.การพัฒนาและบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อเอื้อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของตนเอง

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์, การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิ, บุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ

Abstract

This research aims to present the situation, problems, needs, and approaches to accessing human rights, and to create and present strategies to access the rights of LGBTQ people in Thailand using mixed methods research. The quantitative research was conducted using online questionnaires with 437 respondents of LGBTQ people in the central, northern, southern, and northeastern regions of Thailand. Qualitative research was conducted through interviews and focus groups with 10 representatives from organizations involved in promoting human rights.

The results of the study revealed that problems and needs for accessing the rights of LGBT persons include: 1) ignorance of individual and others' human rights. 2) Lack of equal legal protection from changing gender. 3) Marriage and starting a family. 4) Ownership of property of individual and partner. 5) Discrimination due to gender identity. The approach to access rights is achieved through the use of media, creating equality, non-discrimination, and resolving issues and limitations of laws that do not allow LGBTQ people to access their rights.

Strategies to promote access to the rights of LGBTQ people in Thailand can be done through the following proposals: 1) development of systems, knowledge promotion mechanisms, approaches to access the human rights of LGBTQ people, and expand cooperation with network partners through social media. 2) Prevention and monitoring of human rights issues of LGBTQ persons. 3) Protection and assistance of LGBTQ victims from the inaccessibility of their

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

rights. 4) Implementing legislative mechanisms that cover LGBTQ individuals without their traditional gender. 5) Development and management of information to enable everyone to access their human rights.

Keywords: strategy, human rights promotion, LGBTQ people LGBTQ

บทนำ

จากยุทธศาสตร์ชาติไทย 20 ปี ในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่มีเป้าหมายที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยเพื่อให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ มุ่งให้คนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ในส่วนของยุทธศาสตร์ชาติในการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งพาตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด ในขณะที่ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตในด้านคุณภาพชีวิตมีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ นอกจากนั้น กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยในส่วนของกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม เป็นหลักกการที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศให้สามารถเข้าถึงสิทธิมนุษยชนมากขึ้น ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ได้ว่าไม่ว่าชาย หญิงหรือคนที่เป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่เป็น LGBTQ ต่างก็เป็นคนเหมือนกัน มีสรีระทางเพศเหมือนกันแต่อาจแตกต่างกันไปที่วิถีทางเพศ บทบาททางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศ แต่ไม่ได้รับความเท่าเทียม ทั้งที่ต่างก็มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน อาจกล่าวได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้มีความหลากหลายในประเทศไทยจำต้องพิจารณามากขึ้น หรือพิจารณาจากมุมมองด้านเพศในโลกสมัยใหม่ที่เป็นมิติทางเพศที่มีมุมมองที่หลากหลาย มีรายละเอียดที่ลึกไปกว่าแค่ชายหรือหญิง ที่ส่งผลให้คนที่มีอัตลักษณ์ทางเพศแตกต่างไป เขาเหล่านั้นประสบปัญหาการเข้าไม่ถึงสิทธิมนุษยชนที่มีถึงแม้บุคคลเหล่านั้นจะมี

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

เพศสรีระไม่ต่างไปจากชายหญิงทั่วไป การศึกษาสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของผู้มีความหลากหลายทางเพศในแต่ละภูมิภาคในประเทศไทยจะช่วยชี้ให้เห็นสภาพการเข้าถึงสิทธิตามปฏิญญาสากลสิทธิมนุษยชน และจะช่วยให้เห็นยุทธศาสตร์การทำงานเพื่อการเข้าถึงสิทธิในกลุ่มความหลากหลายทางเพศในอนาคต การศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์ให้เห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศจะทำให้เห็นประเด็นเด่นชัดว่าปัญหาด้านสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศที่เป็น LGBTQ รุนแรงแค่ไหน มีแนวทางอย่างไรที่พวกเขาหล่านั้นจะสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข อันเป็นแนวทางในกระบวนการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนตามที่เขาควรได้รับในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง ผู้วิจัยจะนำปัญหาที่ได้จากกการศึกษามาทำการวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์และหาแนวทางที่เหมาะสมกับบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเด็นด้านต่างๆ อาทิสิทธิส่วนบุคคล สิทธิทางกฎหมาย สังคมและสิ่งแวดล้อมที่เสมอภาคกัน (สมถวิลและกฤตเมธ บุญนุ่น,2564) พิจารณาตามหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่เป็นสิทธิของคนทุกคน สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานเป็นสิทธิที่มนุษย์ทุกคนได้รับอย่างเสมอภาคกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา สถานภาพทางกาย หรือสุขภาพ การแสดงออกตามเพศวิถีของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศและเป็นสิทธิสากล ปัจเจกบุคคลทุกคน และทุกส่วนของสังคม แล้วสำรวจสถานการณ์ปัญหา ความต้องการด้านสิทธิของบุคคล LGBTQ ที่ผ่านมา ค้นหาสาเหตุและวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นประเด็นสำคัญที่เป็นช่องว่างทำให้บุคคลที่เป็น LGBTQ ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิของตนเองเฉกเช่นสิทธิของชายหญิงทั่วไป โดยพิจารณาอาศัยการพิจารณาประกอบกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งจากอัตลักษณ์ทางเพศ เพศวิถี ความเสมอภาคและความเท่าเทียม และทำการศึกษาถึงแนวทางแก้ไขปัญหาและให้ได้ยุทธศาสตร์และแนวทางในการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิเพื่อไขแก้ปัญหาดังกล่าวในประเทศไทยในอนาคตเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในอนาคตต่อไป

แนวความคิดเรื่องยุทธศาสตร์การเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ

แนวความคิดยุทธศาสตร์ด้านสิทธิ คือ ความสามารถในการสร้างกลยุทธ์การดำเนินความสัมพันธ์ที่จะสร้างความเป็นมิตรมากกว่าศัตรูหรือทำลายความแข็งแกร่งในด้าน ต่างๆ โดยไม่ใช้กำลังทหารกลายเป็นสิ่งที่รัฐมองเห็นถึงความสำคัญในการส่งเสริมดังจะเห็นได้ว่าจากผลการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2565 ที่ผ่านมา ที่มีนายชวน หลีกภัย เป็นประธานการประชุม มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) สมรสเท่าเทียม -พ.ร.บ.คู่ชีวิต” 4 ฉบับ

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

ผลออกมาว่าสภาฯ มีมติรับหลักการร่าง “พ.ร.บ.สมรสเท่าเทียม-พ.ร.บ.คู่ชีวิตทั้ง” 4 ฉบับ จึงนับเป็นการเริ่มต้นนับหนึ่งในการคืนสิทธิชีวิตคู่ "LGBTQ+" เพื่อคืนสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศตามกฎหมายควรได้รับ(หนังสือพิมพ์รายวัน ธุรกิจ ข่าวหุ้น,2565)

สรุปได้ว่าการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิทธิในประเทศเป็นการรวมกลุ่มขององค์กรต่าง ๆ เพื่อความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนให้กับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

พื้นที่ในการวิจัย

เนื่องจากบุคคลที่มีความหลากหลายทาง เพศที่เป็น Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, และ Queer (LGBTQ) ในประเทศไทยไม่รู้ที่อยู่แน่นอน ผู้วิจัยจึงได้เลือกพื้นที่การศึกษาในลักษณะแบ่งเป็นภูมิภาคในประเทศไทยสี่ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ ที่มีกลุ่ม LGBTQ อาศัยอยู่ กระจายโดยทั่วไป

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศที่เป็นสมาชิกเครือข่ายความหลากหลายทาง เพศในภูมิภาคต่าง ๆในประเทศไทย ซึ่งมีอยู่จริงแต่ไม่สามารถจำแนกนับจำนวนประชากรที่แท้จริงได้ เนื่องจากเป็นกลุ่มเฉพาะมีความแตกต่างของเพศวิถีและมีขนาดประชากรที่ไม่เท่ากัน ซึ่งการระบุตัวตนในกฎหมายยังไม่รองรับการจำแนกกลุ่มบุคคลดังกล่าว

ขนาดกลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้จึงเลือกการลุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) จากการใช้สูตรไม่ทราบประชากรของบุญชม ศรีสะอาด (2554) โดยจำแนกผู้ให้ข้อมูล เป็น 4 ภูมิภาคในประเทศไทยเท่า ๆกัน ภูมิภาคละ 100 ตัวอย่างรวมจำนวน 400 ตัวอย่าง เพื่อใช้ในการวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ด้วยความเป็นเครือข่ายการทำงาน ร่วมกันกับองค์กรเครือข่ายของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในแต่ละภูมิภาคและตอบแบบสอบถามออนไลน์ และในส่วนของการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเลือกแบบจำเพาะเจาะจง กลุ่มแรกเป็น บุคคลที่มีชื่อเสียงในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสิทธิทางเพศระดับปฏิบัติการในพื้นที่ กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มระดับนโยบายจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยที่มีหน้าที่และปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน ได้แก่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ตัวแทนด้านสาธารณสุของค์กร เครือข่าย LGBTQ ทั้ง 4 ภูมิภาค สภาทนาความ องค์กรศาสนา หน่วยงาน นักวิชาการ รวมจำนวนทั้งสิ้น 10 คน

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย เครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาของการเข้าไม่ถึงสิทธิ และความต้องการในการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย

เครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แนวคำถามประกอบการสนทนากลุ่ม (Fogus Group) ทางออนไลน์ เฟส ไลน์ เกี่ยวการวิเคราะห์ SWOT Analysis ทั้งนี้ประชากรในระดับปฏิบัติการ นำผลการวิเคราะห์จากกกลุ่ม LGBTQ เกี่ยวกับปัญหาของการเข้าไม่ถึงสิทธิ และความต้องการในการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศทั้ง 5 ด้าน มานำเสนอ รายงานต่อกลุ่มแล้วร่วมกันให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อสิ่งที่เกิดขึ้นที่สอดคล้องกับภาระกิจของ หน่วยงานองค์กรต่างๆ ด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม LGBTQ ต่อไปยังการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิ การแก้ไขปัญหาข้อ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในกระบวนการขับเคลื่นกิจกรรมส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความ หลากหลายทางเพศในประเทศไทย ส่วนประชากรในระดับนโยบาย มีการนำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมแนวทางการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ ประกอบการวิเคราะห์Swot Analysis และยกร่างแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย จัดทำข้อเสนอ ข้อตกลง เพื่อเป็นแนวทางขับเคลื่อนงานอย่างเป็นรูปธรรมในฐานะองค์กรภาคีในแต่ละหน่วยงานองค์กรต่างๆ ต่อไป

ปัญหาความต้องการและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ผลการศึกษาพบว่าบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศมีการรวมตัวในสังคมและมีกระจายไปตามภูมิภาคอาทิ ภาคเหนือ กลาง ใต้ และอีสาน ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงเพศสภาพชายและหญิง บุคคลผู้มีความหลาก หลายทางเพศต่างก็มีเพศสภาพทั้งหญิงและชาย แต่ก็พบว่ายังมีคนที่สมรสคิดเป็นร้อยละ 4.58 อย่าร้าง ร้อยละ 0.14 ต่างได้รับการศึกษาปริญญาตรีปวส./วทป เป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ49.2 ส่วนใหญ่ไม่มีการเข้าสังกัดกลุ่ม LGBTQ คิดเป็นร้อยละ 54.00 สังกัดอยู่ใน กลุ่ม/เครือข่าย/สถาบัน/องค์กร ที่เป็นองค์กรเอกชน ร้อยละ 54.46 ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการและเป็นพนักงานบริษัท และยังรับราชการ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานที่สังกัดได้เป็นระยะเวลานาน ไม่ต่างจากชายหญิงทั่วไปแสดงให้เห็นว่ามีความสามารถในการทำงานได้ไม่ต่างจากชายหญิงทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า บุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ 1)ไม่รู้เรื่องสิทธิมนุษยชน

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

ของตนเองและผู้อื่น 2)การไม่ได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายอย่างเท่าเทียมจากการเปลี่ยนแปลงเพศสภาพของตนเอง 3)การสมรสและการก่อร่างสร้างครอบครัว 4)ปัญหาในการถือครองทรัพย์สินของตนเองและคู่ชีวิต 5)การถูกเลือกปฏิบัติอันเนื่องจากอัตลักษณ์ทางเพศ แนวทางในการเข้าถึงสิทธิโดยการใช้สื่อ การสร้างความเท่าเทียม การไม่เลือกปฏิบัติ และการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ ทางกฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยให้ LGBTQ เข้าถึงสิทธิของตนเอง นอกจากนั้นพบปัญหาการจับกุมคุมขังตามเพศกำเนิดที่ขัดกับเพศวิถีตนเองทำให้พวกเขารู้สึกไม่ปลอดภัยทางด้านร่างกายและจิตใจ ด้านแนวทางการส่งเสริมด้านสิทธิทางกฎหมาย ผลการศึกษาสนับสนุนให้เกิดการสร้างการยอมรับ ให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ศึกษาปัญหาและข้อจำกัดต่างๆ ที่ไม่เอื้ออำนวยด้านสิทธิตามกฎหมายที่ LGBT ควรจะได้รับ มีสิทธิ มีตัวตน ในทางกฎหมายตามสิทธิของพลเมือง และความเป็นมนุษย์ ทุกเพศต้องเข้าถึงกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เว้นปฏิบัติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินความเหมาะสมของยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย จากการนำผลการสัมภาษณ์ของประชากรทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับนโยบายนำไปสู่การจัดทำยุทธศาสตร์จากการ FOGUS Group ออนไลน์ทางเฟสและไลน์ และนำข้อมูลจากการทำ TOWS Metrix มาสร้างและเสนอยุทธศาสตร์ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนกับผู้มีความหลากหลายทางเพศช่วยพิจารณา และวิเคราะห์ความเป็นไปได้จำนวน 10 คน สรุปได้ ยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ 5 ยุทธศาสตร์ โดยมีวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วิสัยทัศน์ บุคคลผู้มีความหลาก หลายทางเพศมีสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความเสมอภาค สมศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามหลักมนุษยธรรม

2. เป้าประสงค์

1. พัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมองค์ความรู้และแนวทางการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยขยายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

2. ผลักดันมาตรการการป้องกัน การดำเนินคดีและการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหาย จากสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

3. ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาระบบและกลไกการรับรู้สิทธิและการเข้าถึงสิทธิของบุคคลมีความหลากหลายทางเพศและทุกคนในสังคมอย่างเสมอภาคเท่าเทียม ไม่เลือกเพศและสถานะ

4. เสริมสร้างและสนับสนุนให้ครอบครัวและชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ

5. เสริมสร้างเครือข่ายและประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เข้าถึงสิทธิมนุษยชน อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

3. กลุ่มเป้าหมายในการผลักดันยุทธศาสตร์ คือ

1. บุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ

2. ครอบครัว คนใกล้ชิดบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ เช่น เพื่อน คนรัก เป็นต้น

3. กลุ่มคนทำงาน เยาวชน และประชาชนทั่วไป

4. กลุ่มที่เป็นภาคีเครือข่ายการทำงานกับบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ การท่องเที่ยวผู้ประกอบการ และภาคประชาสังคมทั้งภายในและระหว่างประเทศ

4. ยุทธศาสตร์ในการเข้าถึงสิทธิ์ของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมองค์ความรู้และแนวทางการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยขยายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและเฝ้าระวังประเด็นสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การคุ้มครองช่วยเหลือผู้มีความหลากหลายทางเพศผู้เสียหายจากการเข้าไม่ถึงสิทธิของตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้กลไกทางกฎหมายที่คลอบคลุมบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยไม่มองแค่เพศสภาพดั้งเดิมและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาและบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อเอื้อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของตนเอง

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาของการเข้าไม่ถึงสิทธิและความต้องการในการเข้าถึงสิทธิ ของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย

จากผลการศึกษายุทธศาสตร์การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย ผลการศึกษาปัญหาของการเข้าไม่ถึงสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยนั้น พบปัญหาการจับกุมคุมขังตามเพศกำเนิดที่ขัดกับเพศวิถีตนเองทำให้พวกเขารู้สึกไม่ปลอดภัยทางด้านร่างกายและจิตใจสอดคล้องกับงานขององค์กรพัฒนาเอกชนและสหประชาชาติที่รายงานไว้ว่า บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศถูกเลือกปฏิบัติในหลายภาคส่วน รวมทั้งในกระบวนการการเกณฑ์ทหาร ขณะถูกคุมขัง และพบว่าไม่สามารถเข้าถึงการดูแลและการคุ้มครองจากรัฐอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงเพศสภาพและความต้องการในการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยสำหรับแนวทางในการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ในแนวทางการส่งเสริมด้านสิทธิส่วนบุคคล ผลการศึกษาสนับสนุนให้เห็นว่าหลายฝ่ายต้องช่วยกัน เปิดโอกาสให้ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ได้แสดงความคิดเห็น ควรมีการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของบุคคลมากกว่าที่เป็นอยู่ ต้องสร้างข้อมูลและทิศทางการศึกษาการเข้าถึงข้อมูลให้มากขึ้น รัฐควรสร้างความเท่าเทียม ให้ความคุ้มครองอย่างเสมอภาคภายใต้สิทธิพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมการเคารพสิทธิของผู้อื่น โดยไม่แบ่งแยก ออกกฎหมายคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลที่อยู่ในประเทศและต่างประเทศ มีระเบียบขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงเพศที่ถูดต้อง สร้างการยอมรับ และความเท่าเทียม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้เรื่องสิทธิพื้นฐานแก่ประชาชน ความเท่าเทียมเท่าชายหญิงทั่วไป เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจให้เข้าถึงกลุ่ม LGBTQ ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานของสุทธิพงศ์ วรอุไร และ ศิริสุดา แสนอิว (2563) ศึกษาประเด็นปัญหาเรื่องความเท่าเทียมทางด้านโอกาสด้านการทำงานในหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะปัญหาการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ผลการศึกษาพบว่าหากพิจารณาในแง่การคุ้มครอง ให้เกิดความเสมอภาคในกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศในหน่วยงานภาครัฐในทางปฏิบัติแล้วนับได้ว่ายังมีปัญหาอยู่มากในเรื่องความเข้าใจและการเคารพต่อหลักการดังกล่าว เนื่องจากยังเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทย ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งในสังคมและภายในหน่วยงานภาครัฐ เช่นผู้บริหาร หัวหน้างาน ฝ่าย บริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย

แนวทางการส่งเสริมด้านสิทธิทางกฎหมาย ผลการศึกษาสนับสนุนให้เกิดการสร้างการยอมรับ ให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ศึกษาปัญหาและข้อจำกัดต่างๆ ที่ไม่เอื้ออำนวยด้านสิทธิตามกฎหมายที่ LGBTQ ควรจะได้รับ มีสิทธิ มีตัวตน ในทางกฎหมายตามสิทธิของพลเมือง และความเป็นมนุษย์ ทุกเพศต้องเข้าถึงกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เว้นปฏิบัติ สามารถเข้าถึงข้อมูล บัญญัติกฎหมายให้ประชาชน เข้าใจง่าย ควรให้สิทธิขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกันในทุกเพศสภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ การขับเคลื่อนให้มีกฎหมายที่รับรองสิทธิและหน้าที่ของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ เช่น พรบ.คู่ชีวิต พรบ.รับรองอัตลักษณ์ทางเพศ เร่งรัดการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้ความคุ้มครองกับทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย คุ้มครองและครอบคลุมกับทุกคน เช่น กฎหมายแต่งงานที่ทุกคนจะต้องแต่งงานกันได้โดยไม่ถูกกีดกันด้วยเพศ การรับรองเพศสภาพของบุคคลข้ามเพศ และสามารถเปลี่ยนคำนำหน้านามได้ หากแปลงเพศแล้วก็ควรเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อให้เหมือนกับสภาพร่างกาย มีกฎหมายการรองรับเพศที่ 3 อย่างชัดเจน และมีสิทธิเท่าเทียมกันกับคู่หญิงชาย จดทะเบียนคู่สมรส มีกฎแต่งงานเพศเดียวกัน น่าจะมีบทลงโทษทางกฎหมายสำหรับผู้ที่เหยียดเพศ การให้ข้อมูลทางกฎหมายต้องชัดเจนและเข้าไปอ่านศึกษาได้ง่ายกลไกลไม่ซับซ้อน มีสิทธิ์ในการทำประกันให้คู่ครอง สำมะโนประชากรคำนึงถึงเพศวิถี บุคคลากรที่ทำหน้าที่ด้านสิทธิควรมีคณะทำงานและงบประมาณมากพอที่จะให้ความรู้ความเข้าใจ หลักสูตรการเรียนการสอนกฎหมายขั้นพื้นฐาน ขั้นต้น กฎหมายรัฐธรรมนูญตั้งแต่ระดับมัธยมต้นเป็นต้นไป

นอกจากนี้ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมด้านสิทธิการศึกษาและการทำงานสนับสนุนให้มีการจัดเรียนการสอนสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมให้บุคคลเกิดความตระหนักรู้ถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคคล ในกรณีที่ถูกตีตราเลือกปฏิบัติและละเมิดสิทธิด้านต่าง ๆ คนไทยทุกคนควรได้รับสิทธิในการศึกษาแบบถ้วนหน้า การจ้างงานที่ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่แบ่งแยกเพศต้องเข้าถึงการจ้างงานตามความสามารถทุกอาชีพ ลดช่องว่างในการเยียดเพศ ส่งเสริมให้ทุกเพศมีความเท่าเทียมกัน ส่งเสริมและเปิดโอกาสทางการศึกษาสำหรับเพศทางเลือกเท่าชายหญิงทั่วไป เปิดกว้าง ไม่ปิดกั้น เพศสภาพในด้านการศึกษา และการทำงานเพราะทุกคนล้วนมีความสามารถเฉพาะของตนที่ต้องการจะแสดงให้ทุกคนได้เห็นเช่นกัน รณรงค์และส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการมีความเข้าใจต่อ LGBTQ มากยิ่งขึ้น สนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิ ให้ความรู้เด็กและเยาวชน เพื่อสามารถปรับตัวเองให้อยู่ในสังคมและพัฒนาตนเองได้ตามความถนัด เปิดโอกาสผู้มีความหลากหลายทางเพศทำงาน โดยให้พิจารณาถึงควมรู้ความสามารถเป็นหลักไม่ใช่เพศภาพ มีการพัฒนาอาชีพสำหรับบุคคลที่มีพรสวรรค์ในด้านการงานต่างๆ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง สอดคล้องกับการศึกษาของพลภัทร เจริญเวียงเวชกิจ (2562) ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของชายรักชายในองค์การเอกชน:สิทธิขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่าชายรักชายที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การเอกชนบางคนก็ยังต้องอยู่ภายใต้กฎบางประการที่มิได้ตอบสนองความต้องการอันมีคุณค่า ทางจิตใจของชายรักชาย เช่น การกำหนดและบังคับให้ชายรักชายต้องแต่งกายตามเพศกำเนิด รวมทั้งยังมีแนวปฏิบัติในบางด้านที่ทำให้ชายรักชายรับรู้ถึงความเหลื่อมล้า เช่น โอกาสก้าวหน้า ค่าตอบแทน โดยเฉพาะด้านความมั่นคง ก้าวหน้า รวมทั้งโอกาสการได้รับเลือกเข้าทำงาน ที่เห็นได้ชัดว่ายังขาดความเท่าเทียมกัน ซึ่งประเด็นเหล่านี้ยังคงเป็นประเด็นที่กฎหมายของรัฐไม่สามารถเข้ามาควบคุมได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้คุณภาพชีวิตการทำงานของชายรักชายในแง่ของกฎหมายยังคงเหลื่อมล้ำกับบุคคลเพศอื่นๆ สอดคล้องกับการศึกษาของเครือข่ายเพื่อนกระเทยไทย ในปี 2557 ที่เก็บข้อมูลจากกลุ่ม คนข้ามเพศจำนวน 202 คน จากทุกภูมิภาคทั่วประเทศไทย นักกิจกรรมและนักรณรงค์เพื่อสิทธิของกลุ่มคนข้ามเพศ ชาวไทย จำนวน 30 คน มีงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยไม่ใช่สวรรค์ของกลุ่ม คนข้ามเพศดังเช่นที่ทุกคนเข้าใจ การเลือกปฏิบัติ และการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคนข้ามเพศนั้นเกิดขึ้นในทุกระดับของสถาบันทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาสถาบันแพทย์ สถาบันการเมือง การปกครองที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนข้ามเพศใน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ดังจะเห็นได้จากการ ที่กลุ่มคนข้ามเพศมักถูกปิดกั้นโอกาสทางการศึกษาเมื่อเทียบ กับกลุ่มประชากรทั่วไป(บุษกร สุริยสาร,2557)

นอกจากนี้ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมด้านสิทธิการก่อร่างสร้างครอบครัวในการศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า รัฐควรจะพิจารณาและแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีกฎหมายการปฏิบัติที่เท่าเทียม ควรเปิดโอกาสให้ทุกเพศได้มีการสร้างครอบครัว การสร้างความมั่นคงในครอบครัวควรมีความเท่าเทียม โดยไม่แบ่งแยกเพศ ไม่จำกัดเพศ เพศสภาพใดๆ ควรให้เพศทางเลือกมีสิทธิ์ในการสร้างครอบครัวและมีสิทธิทางกฎหมายเหมือนคู่ชาย หญิงทั่วไป ให้มีสิทธิเสมอเพศสภาพชายหญิง ผลักดัน พ.ร.บ.คู่ชีวิต ให้เกิดการสมรสเท่าเทียม เพื่อรับรองสิทธิ์ในการก่อตั้งครอบครัวของกลุ่ม LGBTQ ควรผลักดันให้มีการจดทะเบียนคู่สมรสอย่างถูกต้อง มีหน่วยงานที่ช่วยให้คำปรึกษาในการวางแผนครอบครัวให้ชาว LGBTQ และมีสิทธิในการก่อตั้ง

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

ครอบครัว รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการเจริญพันธุ์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ สังคมควรเปิดพื้นที่ที่เป็นมิตร สร้างความเข้าใจในยอมรับความแตกต่างของเพศวิถี ไม่ดูถูกดูแคนครอบครัวที่เป็นกลุ่ม LGBTQให้สิทธิทุกเพศสภาพ ตระหนักถึงสิทธิของเด็กที่ไม่มีครอบครัว ให้ความเท่าเทียมระหว่างชายหญิงตามเพศวิถีมากกกว่าเพศสภาพและยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของเทิดเกียรติภณช์ แสงมณีจีรนันเดชา (2562) ผู้ได้ศึกษาความเสมอภาคของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศต่อการสมรสและรับรองบุตรในประเทศไทย: ในมุมมองของนักวิชาการและนักเคลื่อนไหวทางสังคม ผลการศึกษา พบว่า 1) สภาพปัญหาสิทธิการสมรสและการรับรองบุตรของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย ไม่สามารถจดทะเบียนสมรสกันได้ เนื่องจากขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1448 และ 1458 และร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต พ.ศ. 2561 ก็ยังให้สิทธิไม่ครบถ้วนโดยเฉพาะสิทธิในเรื่องบุตร 2) โอกาสและความท้าทายในประเด็นการสมรสและการรับรองบุตรของผู้มีความหลากหลายทางเพศในมุมมองของนักวิชาการและนักเคลื่อนไหวทางสังคม พบว่า สังคมไทยเปิดกว้าง และมีทัศนคติยอมรับการมีตัวตนของผู้มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น จึงเป็นโอกาสที่กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศจะสามารถสมรสรับรองบุตร และก่อสร้างครอบครัวที่สมบูรณ์ภายใต้การพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะเกิดขึ้นตามม ใดๆ นอกจากนี้ ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมด้านสิทธิด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมของสิทธิมนุษยชน ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยากให้รัฐมีการออกกฎหมายการใช้ชีวิตคู่ให้เหมือนคนทั่วไปให้เป็นสิทธิของทุกชีวิตปล่อยไปตามธรรมชาติของอารมณ์และการใช้ชีวิตความเป็นมนุษย์ส่งเสริมและสร้างการยอมรับการมีตัวตนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในครอบครัวชุมชน โดยยึดหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน ควรมีประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง ต้องมีกฎหมายรับรองอย่างเท่าเทียม ไม่เลือก ไม่จำกัดเพศ เพศสภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาความต้องการพื้นฐานของผู้ชายข้ามเพศ ในประเทศไทยของ กนกพร อริยาและคณะ (2561) ที่ได้ศึกษาความต้องการพื้นฐานของผู้ชายข้ามเพศ ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่ระบุว่าตนเป็นผู้ชายข้ามเพศ จำนวน 30 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 8 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการระดับสูง 3 ด้าน คือ ความต้องการ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความต้องการความรักและความสัมพันธ์ ร่วมกับผู้อื่น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อสร้างและเสนอยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลาย ทางเพศในประเทศไทย

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

ผลการศึกษายุทธศาสตร์การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยจากข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาพบว่ายุทธศาสตร์ที่ 1 ในการพัฒนาระบบและกลไกการส่งเสริมองค์ความรู้และแนวทางการเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ โดยขยายความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุภาพร นุภานนท์ (2559) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การสื่อสารและการบริหารประเด็นเพื่อผลักดันนโยบายระบบสุขภาพมาตรฐานเดียว ผลการศึกษาสนับสนุนกลยุทธ์การ นำเสนอสารเชิงรับ มีกลวิธีเดียว คือ การใช้สารที่นำเสนอทางเลือก (2) กลยุทธ์ด้านสื่อ กลยุทธ์ด้านสื่อเชิงรุก ประกอบด้วย กลยุทธ์สื่อบุคคล ได้แก่การใช้ภาคประชาสังคมเป็นผู้นำเสนอ นโยบาย การใช้ผู้เชี่ยวชาญที่มีชื่อเสียงในสาขาที่เกี่ยวข้องนำเสนอข้อมูล และการใช้พลังพันธมิตรสร้างกระแส

ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและเฝ้าระวังประเด็นสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ และยุทธศาสตร์ที่ 3 การคุ้มครองช่วยเหลือผู้มีความหลากหลายทางเพศผู้เสียหายจากการเข้าไม่ถึงสิทธิของตนเอง จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์ดังกล่าวสอดคล้องกับรายงานการศึกษาที่โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติเปิดตัว ชื่อ Tolerance but not inclusion (แค่พอรับได้แต่ไม่ อยากสุงสิงกับผู้มีความหลากหลายทางเพศ) ได้ชี้ให้เห็นถึงทัศนคติของประชากรทั่วไปที่มีต่อผู้มีความหลากหลายทางเพศ ตลอดจนสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ต้องสอดคล้องตามกติกา ICCPR อัตลักษณ์ทางเพศสถานการณ์ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของผู้มีความหลากหลายทางเพศที่ระบุคุ้มครองบุคคลให้เสมอกันตามกฎหมายและมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียม กันตามกฎหมาย โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆ และหลักการยอกยาการ์ตา ว่าด้วยการใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในประเด็นความโน้มเอียงทางเพศ

ด้านยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้กลไกทางกฎหมายที่คลอบคลุมบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยไม่มองแค่เพศสภาพดั้งเดิมและดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด และยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาและบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อเอื้อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของตนเอง สอดคล้องกับร่างพรบ.ทั้ง 4 ฉบับตามมติสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่15มิถุนายน 2565 ที่ผ่านมาที่มีนายชวน หลีกภัย เป็นประธานการประชุม ที่ได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) สมรสเท่าเทียม -พ.ร.บ.คู่ชีวิต” 4 ฉบับ ผลออกมาว่าสภาฯ มีมติรับหลักการร่าง “พ.ร.บ.สมรสเท่าเทียม-พ.ร.บ.คู่ชีวิตทั้ง” 4 ฉบับ โดยที่ประชุมได้ลงมติแยกทีละฉบับคือ 1. ร่าง พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... หรือร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมซึ่ง

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

เสนอโดยพรรคก้าวไกล สภาฯ รับหลักการ 210 เสียง ไม่เห็นด้วย180 เสียง ไม่ลงคะแนน 4 เสียง 2.ร่าง พ.ร.บ.คู่ชีวิต พ.ศ. ... ซึ่ง ครม.เสนอ มติสภาฯ รับหลักการ 222 เสียง ไม่เห็นด้วย 167 เสียง 3.ร่าง พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. ... ซึ่ง ครม. เสนอ มติสภาฯ รับหลักการ ด้วยเสียง 230 เสียง ต่อ 169 เสียง 4.ร่าง พ.ร.บ.คู่ชีวิต พ.ศ. ... ที่เสนอโดยพรรคประชาธิปัตย์ มติสภาฯ เสียงข้างมากรับหลักการ ด้วยเสียง 251 เสียง ต่อ 124 เสียง งดออกเสียง 30 เสียง นอกจากนี้สภาผู้แทนราษฎรยังตั้งคณะกรร- มาธิการ (กมธ.) วิสามัญ 25 คน แบ่งตามสัดส่วน ครม. 5 คน และพรรคการเมือง 20 คน จะแปรญัตติภายใน 15 วัน ทั้งนี้ ให้ยึดร่าง ครม.ทั้ง 2 ฉบับ จึงนับเป็นการเริ่มต้นนับหนึ่งในการคืนสิทธิชีวิตคู่ "LGBTQ+" เพื่อคืนความหลากหลายทางเพศตามกฎหมายควรได้รับ(หนังสือพิมพ์รายวัน ธุรกิจ ข่าวหุ้น,2565) จึงนับเป็นจุดเริ่มต้นของกลไกทางกฎหมายที่จะช่วยให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศเข้าถึงสิทธิของตนเองมากขึ้น

ทั้งนี้ผู้วิจัยอาจสรุปได้ว่าผลการศึกษายุทธศาสตร์การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เห็นปัญหาและความต้องการของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศทั้ง LGBTQ ที่มีหลายประการตามที่กล่าวมา และยังพบว่าผู้มีความหลากหลายทางเพศยังไม่สามารถเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของตนเองเท่าที่ควร จำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมด้วยช่วยกัน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและแม้แต่ตัวของผู้มีความหลากหลายทางเพศเอง จำเป็นต้องรู้สิทธิและหน้าที่ของตนและสร้างความเข้าใจให้คนรอบข้างเข้าใจในวิถีทางเพศและเพศภาวะของตน เพื่อให้คนรอบข้างเข้าใจ การนำยุทธศาสตร์และแนวทางที่กล่าวมาข้างต้นมาใช้ในการขับเคลื่อนการทำงานส่งเสริมสิทธิมนุษยชนจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศให้มีมากยิ่ง ๆ ขึ้นไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากผลการศึกษายุทธศาสตร์การส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทย ผู้วิจัยมีข้อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ว่าควรมีการพัฒนาในประเด็นดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนควรทบทวนและพิจารณาแนวทางการคุ้มครองช่วยเหลือกลุ่ม บุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ ผู้เสียหายจากการเข้าไม่ถึงสิทธิของตนเอง

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาทิ หน่วยงานราชการและเอกชน ควรให้การยอมรับและรับรู้การมีตัวตนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศในสังคม และอยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

3.หน่วยงานด้านสื่อและเทคโนโลยีควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้คนในสังคมรับรู้สิทธิมนุษยชนของตนเองและเข้าในสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศ

ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการถูกระเมิดสิทธิของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศและกระบวนการจัดการปัญหา และการคุ้มครอง

2. ควรมีการติดตามประเมินผลการนำยุทธศาสตร์การเข้าถึงสิทธิมนุษยชนของบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศไปใช้

บรรณานุกรม

กนกพร อริยาและคณะ. (2561). **ความต้องการพื้นฐานของผู้ชายข้ามเพศในประเทศไทย.** https://so02.tci-thaijo.org/index.php/banditvijai/article/ view/114791. ออนไลน์. เข้าถึง 1 ตุลาคม 2563.

เทิดเกียรติภณช์ แสงมณีจีรนันเดชา. (2562). **ความเสมอภาคของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศต่อการสมรสและรับรองบุตรในประเทศไทย:ในมุมมองของนักวิชาการและนักเคลื่อนไหวทางสังคม**. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาผู้นำทางสังคม ธุรกิจ และการเมือง (ระบบการศึกษาทางไกลทางอินเตอร์เน็ต) วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต.

บุษกร สุริยสาร. (2557). **อัตลักษณ์และวิถีทางเพศในประเทศไทย.** องค์การแรงงานระหว่างประเทศประจำประเทศไทย กัมพูชา และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. โครงการส่งเสริมสิทธิ ความหลากหลาย และความเท่าเทียมในโลกของการทำงาน.

ไพลิน จินดามณีพร. (2560). **แนวทางการจ้างแรงงานสูงอายุในสถานประกอบการ.** http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_2560-2561/PDF/8474s/%E0%B8%A3%E0%B8%A7%E0%B8%A1.pdf ออนไลน์.เข้าถึงเมื่อ 22 สิงหาคม 2563.

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

พลภัทร เจริญเวียงเวชกิจ. (2562). **คุณภาพชีวิตการทำงานของชายรักชายในองค์การเอกชน: สิทธิขั้นพื้นฐาน.**วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ.ปีที่1 ฉบับที่ 1/2562.file:///C:/Users/HP/Downloads/hrodjournal,+Journal+manager,+6pdf. ออนไลน์.เข้าถึงเมื่อ 22 สิงหาคม 2563.

สุทธิพงศ์ วรอุไร และศิริสุดา แสนอิว. (2563). **ความเท่าเทียมทางด้านโอกาสด้านการทำงานในหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะปัญหาการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ**. ออนไลน์.วารสารรัชภาคย์ ปีที่ 14 ฉบับที่ 34 พฤษภาคม - มิถุนายน 2563 file:///C:/Users/HP/Downloads/kanvadee,+% 7 B$userGroup7 D,+RJP3 4 + -+22+20(2).pdf.เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม.

สุภาพร นิภานนท์. (2559). **กลยุทธ์การสื่อสารและการบริหารประเด็นเพื่อผลักดันนโยบายระบบสุขภาพมาตรฐานเดียว**.วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาสื่อสารมวลชน. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน. http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2016/TU_2016_530703 0493_3089_4653.pdf. ออนไลน์.เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2563.

หนังสือพิมพ์รายวัน ธุรกิจ ข่าวหุ้น. (2565). **"LGBTQ+" เฮ! สภายอมรับร่างหลักการพระราชบัญญัติความเท่าเทียมในการสมรส – 4 พรบ.สมรส.** ออนไลน์.https://www.kaohoon.com/news/539068. เข้าถึง 21 มิถุนายน 2565.

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com

ผู้เขียน

นางสาวสมถวิล เอี่ยมโก๋*

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค
สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค สำนักวิชาสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
เลขที่ 80 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
E-mail: somthawin0865524511@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลหล้า ตรีเอกานุกูล

ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา
สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค สำนักวิชาสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
เลขที่ 80 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
E-mail: lelatree@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิกรม บุญนุ่น

อาจารย์ที่ปรึกษา
สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค สำนักวิชาสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
เลขที่ 80 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
E-mail: krittamate2017@gmail.com

อาจารย์ ดร.โกมินทร์ วังอ่อน

อาจารย์ที่ปรึกษา
สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค สำนักวิชาสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
เลขที่ 80 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57100
E-mail: em_gomin_w@crru.ac.th.

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)
E-mail : somthawin0865524511@gmail.com